

Však Chariklés i se svou dívkou Drosillou
a s nimi přítel Kleandros, ti arabským
síc mečům unikli, však spolu opětně
jsou spjati okovy, jež nelze roztrhnout,
a takto (běda, žel!) se zase všichni tři
už do třetice spolu octli v zajetí.

VI

Pak Chagos, nejmocnější vládce Arabů,
se ihned nad ženami všemi slitoval,
dal uložit je na vozy i s kořistí,
již bylo zcela snadné odvézt s sebou pryč,
však od žen oddělit dal muže zajaté
a vydal rozkaz, aby sami pěšky šli.
Pak všichni do vlasti se rychle vydali.

I přišli cestou k místu velmi sráznému
a hustě zarostlému borovicemi;

tam zachytila dívka loktem o větev,
tak nárazem tím byla z vozu stržena
a řítila se střemhlav z vozu do moře.

Vtom mořský příboj divoký hnal Drosillu
hned k skalám pobřežním, vždyť moře nemělo
tam na pobřeží písek v úpatí těch hor,
jen útesy tam byly černých skalisek
a pod nimi tam byla hloubka bezedná.

Však vzápětí k ní mořské vlny přihnaly
kus velikánský vyschlé kůry dubové;
i plula na té kůře, a tak bezpečně
se k pusté zemi dostala, když hasl den.

Však Charikleés dosud o tom nevěděl,
vždyť pro ty husté stromy v lese nespátlil,
jak dívka ze sedátka spadla do moře.
Ten jistě by byl za ní střemhlav skočil hned
a ponořil se s milou až k mořskému dnu.
Však nějaký hoch malý srdce něžného,
jenž na téměř voze seděl sám jen s Drosillou,
když uviděl, jak spadla z vozu do hlubin,

vtom nahlas vykřikl. A tak i Chariklės
jen díky tomu chlapci ještě k večeru
se dověděl, co zlého stihlo Drosillu.

Zvěst tato drásala mu srdce bolestí,
i zvolal: „Něštěstí! Jak v nitru hryže mě!
Ty nešťastný, ach, Charikle, ty nešťastný!
Zlý osud, nevídný! Proč krutě trestá mě!

Tak dlouho bloudil jsem, byl spoután, uvězněn,
co různých trampot zlých jsem zažil na moři,
děšť slz jsem vyronil, co hrozných krutostí
jsem zkusil od lupičů, jářmo otrocké,
byl v bitvě krvavé. Což musels, osude,
mě vrhnout do neštěstí ještě většího,
jež já už, Chariklės, dál snášet nemám síl!
Což musíš, osude, mě týrat po tom všem?
Ach běda! Musels navždy lásku roztrhnout,
to pevné, krásné pouto, vhodné pro oba,
jež roztrhnout se nikdy, nikdy nemělo!
Vždyť spojils oheň s ohněm, plamen s plamenem,
a pak jsi vrhl dívku v mořské hlubiny,
a mne tu ponecháváš mezi živými.

A já bych bez váhání, bez prodlení, hned,
byl býval šťastně zemřel spolu s Drosillou!
Proč, osude, jsi tolik na mne zanevřel,
proč mně tak velké štěstí vzal jsi zákeřně?!
Kéž uvídnět bych mohl živou Drosillu,
neb je-li mrtva, raděj sám ať nežiju!

Má lásko milovaná, jedna v životě,
mé oko, světlo, srdce, duše jediná,
tys zhasla, odešla, tvé tělo přestalo
dál žít a zchladlo. Jak jsem ještě před krátkým
byl časem šťasten, dívko, když jsem tebe měl,
svých útrap družku, družku v zoufalství!
Jak poutník před sluncem tak žhavým, pakčivým,
já do stínu jsem prochal té tvé náručí.
Můj zlatý, krásný platane, já utíkal
vždy jenom k tobě v záru svého zoufalství
a v tíži svého žalu, drahá Drosillo!

Teď ležíš jako stromek mladý, ztepilý,
však zcela suchý, mrtvý, zbaven života,
ač jestliže tě vlna na břeh vyvrhla —

jak viděl bych tě ležet — z očí jde proud slz.
Však nemám jistotu — je vše tak podivné!
Jak mohl jsi mi, strome, uschnout vprostřed vod?
Jak, libovonná růže, mohlas uvadnout?

Kéž byl bych opustil já život před tebou!
I po smrti bych ožil — nač bych já však žil?
Já žádným způsobem však sněsti nemohu
žít bez tebe, své dívky, družky života!

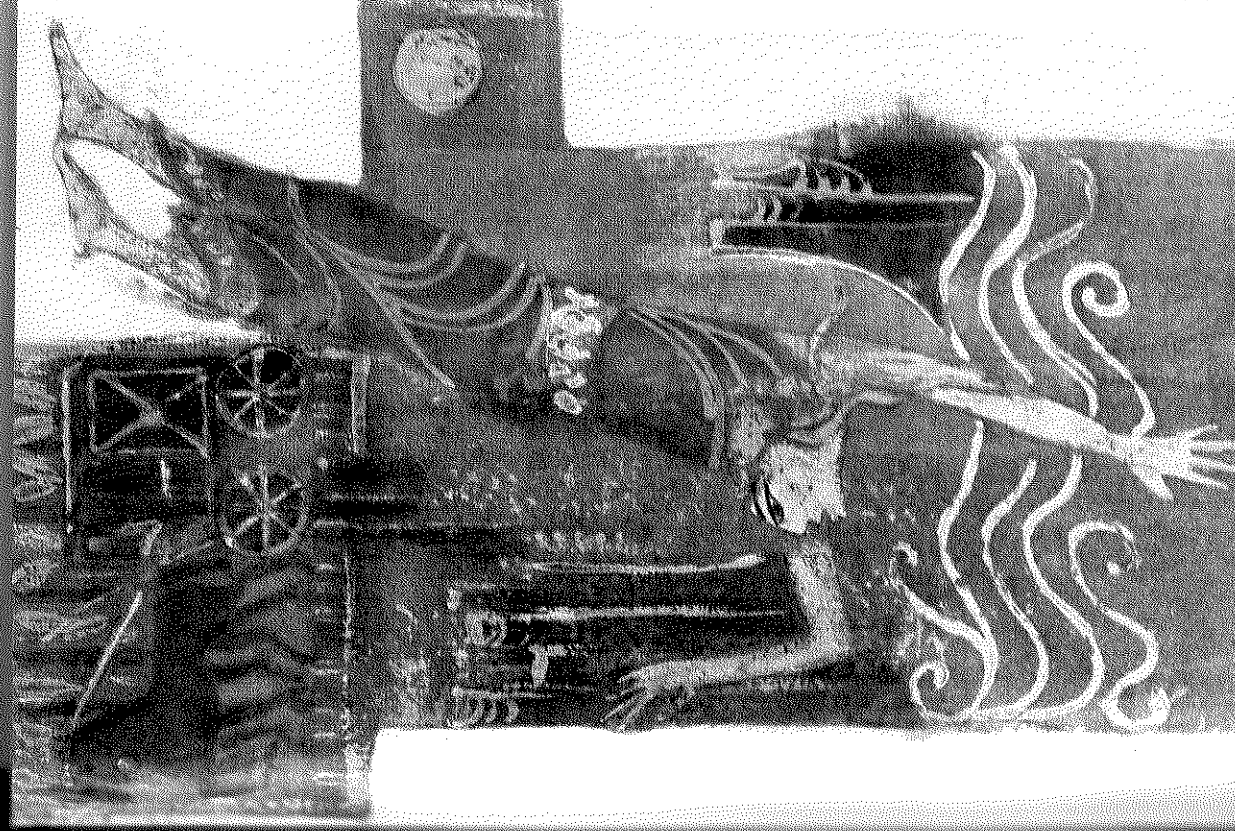
Tys odešla, ach, dřív a já chci s tebou jít!
Ach, jak jsi žalostně mi byla vyrvána,
jak když se násilím sněť vyrvé od kmene.
Tys byla se mnou srostlá, se mnou dýchalas,
mou duší jedinou jsi byla souzvučnou,
dech jeden, jedna mysl, názor jediný,
dvou srdců jediná jsi byla myšlenka!

Ach, který mořský tvor tě asi pohltl,
či která velryba? Ach běda! Kterého
as hejna ryb ses stala žalnou kořistí?
Zda ve vlnách jsi našla konec života,
či na srázném kdes břehu pohasl tvůj zrak?
Či ležíš, drahá, mrtva, šelmám napospas

jak smutná, žalostná to pro ně kořist? Ach!
Ach, kde as nyní jsi? Já spoután v okovech,
žel, běžet nemohu teď k tobě, sevřít tě!“

Ten nářek slyšel Chagos — spánek dosud se
mu nesnes na víčka — i dal si zavolat
hned k sobě Charikla; ten nářek dojal ho
a jeho tvrdé srdce zjihlo soucitem.
I poslech jinoch, přišel v smutku hlubokém.
„Kdo jsi a odkud? Pročpak pláčš?“ ptal se král.
Děl na to Chariklės: „Já *dříve* Kratylův
byl *zajatec*, tvůj *otrok teď* — jsem ze Fthiė
a pláču pro svou sestru, kterou ztratil jsem
(ach, běda mi!), ta věra spadla do moře!
Už nechci dále žít a hledět na slunce!“

„Když nejsi Parth a vlastní tvou je Fthiė, proč
byls v moci Kratylově?“ Chaos zeptal se.
Děl jinoch: „Přibuzní mě vlídně s Drosillou
k nim do Kárie zvali — ale při plavbě
jsme padli do rukou zlých mořských lupičů,
těm ničitelům lodí, já a Kleandros,

dva věrní přátelé, a sestra Drosilla, jak už jsem pověděl. A jenom s námahou jsme prchli před nimi, když koráb obratně jsme na břeh vytáhli a proti vůli své jsme dorazili k Barzu, městu při moři.

Však nepřátelští parthští vojáci nás tam hned právem válečným, ach běda, zajali a do příchodu tvého, pro nás šťastného, jsme žili s okovy kol šíje, vydáni v tom stavu ustavičným těžkým útrapám. To nebylo však naší strastí největší, že jsme se viděli v tak krutém zajetí — spíš to, že pro Drosilu oba truchlíme, že je tak mladá, cudná, že jde o ženu! I nyní pro ni lkáme, v bolu teskníme, a pohled na světlo se nám už protiví.“

„Toš dobře vyjádřil,“ děl Chagos, „ale kde je onen Kleandros? Ať ihned přijde sem!“
I přivedli ho — stál tam oči plné slz;
vždyť Charikleovo tak trpké neštěstí

druh Kleandros v té chvíli za své vlastní měl;
vždy duše lidská vlastním bolem sklíčená
je citlivá a k slzám snadno pohnutá,
když někdo jiný s pláčem líčí tváří v tvář
své vlastní přežalostné osudy. — Tu král,
když spatřil žalost obou, soucit pojal ho
a zároveň i žasl nad krásou těch dvou,
vždyť podobal se zcela jeden druhému.

I cítil s nimi král a takto promluvil:

„Když vyvázli jste stěží z bitvy námořní
a do rukou zas padli vládce Kratyla
a protože už oba před mým příchodem
jste byli ve vězení, bědní zajatci,
a protože tak lnete jeden k druhému,
nuž jděte svobodní — ať osud přeje vám!
Vždyť Chagos vždy se bude řídit soucitem,
jak sluší se, a bude vždy dbát zákonů,
jež dává příroda — ty neopomene,
a proto nebude dál držet v okovech
ni zajatce, když zlého nespáchali nic,

když snášeli už dlouho těžké útrapy,
ač moci Arabů se neprotivili — — —

A že jste pro Drosillu tolik plakali,
i několik min zlata přidám k svobodě:
a jestliže se z vůle bohů zachráním,
sám budu za velké to štěstí pokládat.
Ji zachraňte, ji vraťte svobodu, když vám
ji bozi dovolí zpět vyvést z podsvětí.“

Dva věrní přátelé, Kleandros s Chariklem,
se v úctě sklonili až k nohám Chagovým
a skropili tu zemi mocným proudem slz.
Vstal poté Kleandros a takto promluvil
(vždyť Chariklés se nemoh zdržet pláče, slz):
„Sám vládce Zeus ať ti stejně odplatí,
ó králi Arabů, ať všechno splní ti,
co duše tvá si přeje, ať ti dopřává
čas dlouhý kvetoucího života, ať též
tvé moci podrobí i všechny odpůrce!“

A Chariklés pak k těmto slovům připojil:

„Buď zdráv, ó Chagu, šťastný králi Arabů,
ať za to žádný bol tvé srdce nezkruší,
že z ušlechtilé duše dáváš svobodu
nám bratrům stokrát bědným, stokrát nešťastným!“

Když takto z Arábie byli puštěni,
hned nastoupili oba cestu zpáteční;
a všude hledali co nejpečlivěji
svou Drosillu, zda někde mrtvou uvidí —
ta jistě po tom pádu dál už nežije!

Ta ale, i když spadla, zachránila se:
tři celé dni a potom ještě dalších šest
se zdržovala jenom v pustých končinách
(vždyť neměla dost síly dál se ubírat:
jak spadla z velké výše, měla ubohá
zle pohmožděné kosti, údy zraněné);
i živila se vším, co rostlo ze země,
též plody planých stromů, až pak konečně
přec přišla k nějakému místu v krajině,
kde měla v hojnosti, co třeba k životu.
I pole byla tam s tak pestrou úrodou,

těž běhalo tam mnoho dětí ze všech stran,
i ženy, muži, chlápci krásnější všech hvězd,
byl hostinský tam, vřídny ke všem cizincům.

Když osadu tu z dálky dívka spatřila,
tu obávala se jen sama vejít tam,
přec však se přiblížila k okrají té vsi,
ač s velkou úzkostí a strachem; našla tam
i útočiště v domku, jenž byl bez střechy.
Nic nejedla tam nežli žalost, bolest svou,
nic nepila než nápoj proudících svých slz.

Nic nevěděla o svém Charikleovi
a jeho osudu, jen v nářku tonula,
vždyť domnívala se, že zhynul, zemřel již:
„Ach, já nešťastná velmi už ve chvíli zrození svého,
já, tvor ubožejší, ježž čekají bez konce strasti!
Takto jen ležím a chřadnu a stále se rozplývám
v slzách.

Černý, neblahý osud mě nešťastnou ze všech stran
seřel,
po všechny života dny hněv zhoubný bude mě stíhat.
Ten však, na nějž jsem (běda!) se nedávno dívala, ten,
jenž

byl mi útěchou v strastech, jež s sebou přináší láska,
po němž jsem toužila vřele, můj Charikle, nyní už leží
mrtev a černé mraky zlé smrti ho na věky halí.

Lež již mrtev a není už naděje, že ho kdy spatřím.

Života světlo mu odňal zlý osud trvale bdící,
černý ten osud, zdroj strastí, a zničil ho arabským
kopím.

Jeho tak libezné rty, jež často jsem zlíbala, oheň
hltavý uchovátil již a zřejmě je proměnil v popel.

Jeho zářící oči tma zastířela, na slzy hojná,
zlatavé kadeře jeho jsou zbroceny zčernalou krví.

Ach, já nejubožejší, já Drosilla, pláčící stále!

Nikdy jsem nepomyslila, že navždycky opustím otce.

Po velkém, hučícím mocně a vzbouřeném moři jsem
plula,

lupičům unikla jsem a prchala přes velké hory.

Běda, já pro Charikleu jen pláči, miláčka svého,

pro něj jsem v otroctví žila a zkusila útrapy trpké,

hrdlo mi železný obojek sevřel, ten kovárský výtvor,

střemhlav spadla jsem z vozu a padala z výšiny
srdzné,

ocitla se v příboji vln, tam na skalních útesech moře
neplodného a též se vznášela ve zhoubných virech,
až pak kus dubové kůry mě náhodou zachránil. . .

Běda,

stále já hořce pláču, jen pro tebe, Charikle, pláču!

Nedávno ještě jsem vídala tě, dny blažené žilo,

nyní však, když ses mi ztratil, se pro tebe trvale

trápím,

nechci už na slunce hledět, tu hvězdu, jež přináší
světlo!"

Ta slova v pláči mluvená však zaslechla

tam žena stařenka, však srdce dobrého,

hned přijde, najde ji a stane blízko ní,

v pláč propukne, ji těší, sevře v náručí,

pak odvede tu dívku k sobě do domu

a vládně cizince i jídlo předloží.

Ta trochu pojedla a k spánku chystá se,

vždyť noční temnota už na zem padala.

Když na nizounké lužko dívka ulehla,

dost síly zas jí dodal sladký spánek, jenž

je lékem na bolest a utiňuje žal.

Tmu noční když pak ranní světlo zahnalo,
tu procitla a řekla: „Matko blažená,
ty stařenko, jsem vděčná za tvou laskavost,
za vlídné pohostinství, lůžko na zemi,
vždyť na něm ve spánku jsem měla sladký sen,
jenž potěšil mé srdce těžce trpící.
Však pověz mi, zda bydlí tady hostinský,
muž dobrý, Xenokratés.“ — Na to stařena:
„Nu bydlí, ale proč se právě na něj ptáš?“

„Pojď honem se mnou k němu, všele prosím tě,
tak žádá Drosilla, „já chci se přesvědčit,
zda ve snách vidění mě neoklamalo.“
Hned svolí stařena, ji vezme za ruku
a přivádí ji k domu Xenokratovu.
Tu přede dveřmi stane, neboť Drosilla
tam chtěla chvíli počkat. Ale stařenka
vtom spatří Kallidéma (tento jinoch byl
syn Xenokratův). Ihned Kallidémovi
dá pokyn stařena, by rychle přišel k ní.
Když stanul před nimi, tu Drosilly se ptal:

„Kdo jsi a odkud? Kdo je otec tvůj, kde vlast?“
Jak totiž dívku spatřil, strnul úžasem —
tak uchvátla ho ta její spanilost.

Však na to Drosilla mu rychle pravila:
„Mě nechej, Kallidéme — to jen řekni mi:
je uvnitř nějaký snad mladík z ciziny,
jenž zve se Chariklés, zjev krásný na pohled?“

Vzplál Kallidémos láskou k dívce spanilé,
a zcela uchvácen tou krásou nevědní,
zášť pojal k Chariklovi pro tu dívku
a moře překážek hned kladl Drosille:
že nikdy takového jméno neslyšel,
ač jestli vůbec žije jakýs Chariklés.

„Proč radši, Kallidéme, nevytasíš meč
a neprobodneš mě? Jen sraz mě do moře!
Proč ve hněvu svou rukou nezabiješ mě?“
tak pravila mu dívka s pláčem, slzami,
„vždyť působíš mi, běda, bolest nesmírnou!“

„I když jsi ztratila již, dívko, Charikla, nic netrap se a nebuď smutná, skříčená!“
Tak mluvil Kallidemos k dívce Drosille,
„a před životem přednost smrti nedávej!
Je u nás mnoho mužů lepších, než je tvůj,
ti v dívkách při pohledu budí zářlivost.“

Tak pravil Kallidemos; na to Drosilla
se mírně usmála (vždyť často vídáme,
že dokonce i ten, kdo zdeptán bolestí,
se znenadání usměje, tak jako by
snad mísil slzy s radostí) a pravila:

„Ó synu Xenokratův, Kallidéme, ty
snad myslíš, že jsou lepší chlapi z venkova,
než krásní chlapi z města, moji krajané?
Ach, Kallidéme, hlava bolí mě a teď
jsem slabá, abych s tebou dlouho mluvila.“

A zatím Chariklés v tom domě hostinském
jen lehkým spánkem spal a nikdo neznal ho:
byl zmožen únavou, i strastmi, starostmi.
A Drosilla si sedla s tichým vzdycháním

dál od Xenokratova domu velkého
a lkala: „Kampak ještě ubohou chceš vést,
ó Diův synu, abych našla Charikla?
Vždyť není v tomto domě Xenokratově!
Či těmi sny si ze mne tropíš jenom smích?
Spíš pomoc měl jsi poskytnout mně nešťastné,
spíš měš mě zbavit útrap zlých a obtížných,
též zármutku mě zbavit, který tíží mě,
spíš měš mě k tomu přivést, co by prospělo,
ne neštěstí však hrnout jedno na druhé
a ve spánku mě šálit klamavými sny!
Však jsi-li vskutku bůh a Diův potomek,
dej poznat mi, zda ještě žije Chariklés!
Vždyť včera večer sám jsi ke mně přistoupil
a řekls mi, že žije, že sám Chagos ho
již pustil na svobodu s druhem Kleandrem
a že ho Xenokratés přijal, hostinský.
Tvé věčné znamení se klamným shledalo!
A nyní, protože tu *není* Chariklés,
už nežije a ani nemá svobodu:
jej asi ranou meče život opustil,

či dosud okovy mu šíjí svírají
a žije nešťastným a bídným životem.“

A zatím Kallidemos přišel k dívce blíz
a vyslechl ta slova plná žalosti —
již ovládnout se nemoh, a tak řekl jí:

„Tvá krása, dívkenko, mě překonala tím,
co, jak jsem myslil, už jsem hodil za hlavu.

Ach já, ten počítilec! Já se domníval,
že chabým rozumem i kráse odolám.

Já vyhýbal se schůzkám, nestál o lásku
a útrapami milenců jsem pohrdal,
i nenávist jsem choval k jejich sňatkům *kyds*.

Však *nyní*, hle, i já jsem bídným otrokem,
jsem v Erótově moci, třebaš nechtěně.

Květ růžový, jenž býval, z tváře zmizel mi,
v mých očích právě tak už zhasl všecken žár,
vzal zasvě proudem slz jak vodou tekoucí.

Tak krutou bolest dál už snášet nemohu,
též výrok Kalliopin odmítám, že prý

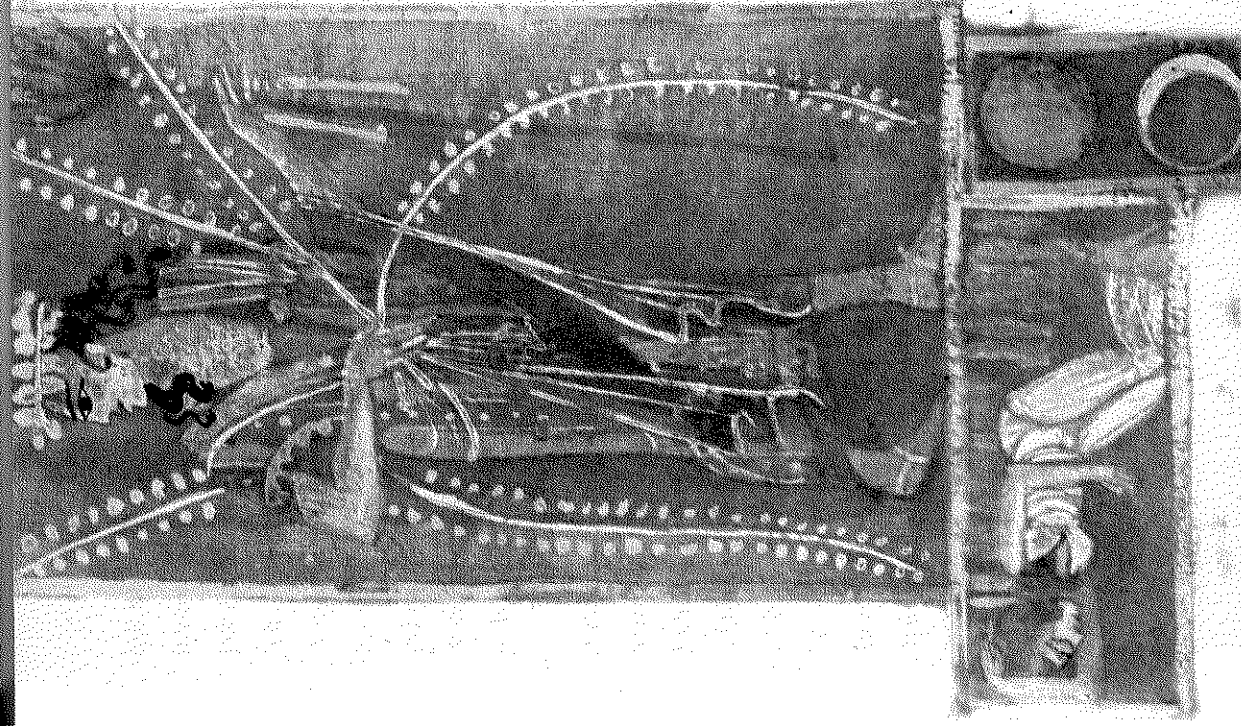
je jakás nasycenost všude v přírodě:
jak soudím, rozkoší se nelze dosytit.
Též v lásce přesycenost není, jak se zdá,
ať rozkoš pěstují, ať o ní slyším jen.

I vyhodím, jak říká staré přísloví,
v tom nebezpečí kotvu poslední i já —
chci novou plavbu plout (co se mnou děje se?),
chci mluvit s tebou, kterou nadě vše mám rád,
vždyť vím, že mlčení je stravou pro nemoc.
Ach ty, jež všecken půvab krásy v sobě máš
a zraňuješ mé srdce všude, ze všech stran,
tvůj ret je něžnější, než růže může být,
tvá ústa sladší jsou, než může býti med.
Tvůj polibek je však jak včelí žihadlo,
je trpký, smrtící, má v sobě jed a bol.
A proto ústa tvá též plná jedu jsou,
ač zvenci potřena jsou medem přesladkým,
a když jen představím si jejich polibek!
ach, jakou nesmírnou já bolest zakouším!
Hned na prsou mě bolí, srdce chvěje se,
mé tělo a též duch jsou jako zmámené.

Však vládci Erótovi, jenž luk má, nemůže
z nás nikdo uniknout, byť myslil, že to lze,
co bude trvat světle, krása na světě co bude trvat,
a pokud na ně bude hledět lidský zrak.
Sám Erós totiž, onen smělý lučštník,
je podle báje krásný, věčně mladý bůh,
má v toulci moře střel, je lukem ozbrojen.
A proto z mladých lidí nejvíc těší se:
kde krása je, tam honem letí, stíhá ji,
a srdce, duši povznáší jak na křídlech.
Lék proti němu ještě nikdo nenašel,
leč objetí a po něm sňatek přesladký.

Já poznal Eróte, zes krutý bůh, a též
jsem shledal: syn jsi šelmy, v lese vyrostlý.
Jak divoký jsi, ač máš úsměv líčený!

Nuž slyš a pouč se, mě pochop, dívko, jež
teď u nás jsi, máš hrud' jak perly, zlatý vlas,
dar přírody — nuž slyš, jak prudec zmlítá mnou
tak mocná vlna lásky, příboj za bouře!
Měj, prosím, v myslí ty, jež láska dávných dob

tak spolu spoutala jak duši jedinou,
krom oněch dávných reků na to vzpomeň si,
jak Arsaké kdys plála pro Theagena,
jak Archimenes toužil po Charikleji.
A nechceš-li mít v mysli lásky bezbožné,
hleď na ty, kteří čistou láskou hořeli,
jež sama přísaha už vedla, jak má vést,
je od zlých skutků zdržela a přivedla
je k zákonnému sňatku, v přístav bezpečný.

Kdo miluje, ten vede si jak opilý,
však pro mne Drosilla je pevnou záštitou;
i zhoubný požár může vzniknout z lásky: já
však amulet mám v tobě, před zlem ochranu,
i oheň se mi vyhne, jsi-li se mnou ty.
A bolest, která celým tělem proniká,
ta mne a se mnou oči k zemi naklání,
tvá krása však můj zrak i mne zas pozvedá.
Mě pohled na tebe všech smyslů zbavuje,
spíš toužím nemoci se dívat na tebe,
tak aby touhy žár se nikdy nevzmáhal,
jenž živí se už tím, že hledí na tebe:

máš v očích osidla, jimž nelze uniknout,
a tys je nastražila, abych uvízl.
Tvá ústa plná jsou vši vlídné přetvářky,
však ruka chabá je, když pomoc měla by
již přinést nešťastníku chycenému v síť.
Tak týráš mne, ježž jalas, držíš v napětí,
mě nechceš z mořských vírů na břeh vysadit
a ani chyceného ihned zachránit.
Kde najdu, ubožák, já slova výmluvná,
kde písne kouzelné, tak abych přesvědčil
a donutil tě jimi k lásce vzájemné,
kde prosby lákavé, jež mění smýšlení?

Vždyť ty jsi žena (poznej svoji hodnotu),
jsi žena: nade všechny, co jich žije dnes,
svou krásou vynikáš, jak asi na nebi
svou září předčí Luna hvězdy ostatní,
jsi přenáherný výtvar cizí přírody,
jsi výjimečná bytost v pokolení žen:
ach dej mi *vše!* Jen slovy nezraňuj mě dál!
Tys jistě chtěla hnutí mysli utajit,
a proto odmítáš mě slovy strohými:

ty jistě cítila jsi ke mně náklonnost,
však se mnou mluvilas jak ta, jež odmítá:
že z mnoha různých útrap hlava bolí tě,
ta hlava, Drosillo, již tolik miluji.

Nic na tom, dívenco, však není divného:
vždyť přišlas do krajiny zcela neznámé
a užasla jsi nad tím množstvím cizinců,
a proto jsi i rychle zachmuřila zrak:
já ale chci tě zbavit dnes tvé nemoci,
tak obtížné, jež také mou je nemocí.
Ať k uzdravení spěje i ta nemoc má,
ať oba nejsme naráz bědně nemocní!

Vždyť onen jinoch Dafnis a též Chloé s ním,
ti oba spojili se sňatkem přešťastným.

A onen šťastný Dafnis, ač jen pastýř byl
a Erótových šípů nebyl neznalý,
byl vřele milován, sám miloval však víc,
a neznal kromě lásky nic už jiného.
Ten od dětství byl věrným druhem Chloiným,
s ní pásl a byl velmi lásce nakloněn.

Tu krásnou dívku Chlou dávno miloval,
svou Chlou, prostou dívku, Dafnis mladistvý,
však v jejích očích viděl plamen, ve slovech
zas šípy, v objetích spíš viděl oštěpy.

Vždyť dávný lidský rod měl v lásce zlatý věk:
kdo milován byl, sám tím více miloval.

Jak od něho se liší měděný náš věk:
kdo milován je, nechce stejně milovat!

Ach jaký je to rozum, vlastnost, skutečnost,
že týrají nás dívky, které milujem,
ač také jejich hruď je láskou zraněna!

Což nemilují dívky právě tak i nás?

Ba milují, jsou ale plné přetvářky,

lnou také, ale trápí milence, k nimž lnou

a jejich mysl drží v stálém napětí,

těž předčasně i zhubí v těle zárodek,

i duši dovedou skrz naskrz probodnout.

To vede k oprátce a konci života

těch mužů, kteří v lásce štěstí nemají.

Ach běda, kolik času uplynulo již,

a já jsem nezískal to srdce železné.

Jak často jsem k ní zašel! Ale dívka ta
s tím srdcem kamenným mi »ano« neřekla.
Je po mně, nešťastném, já zhynu, ubožák,
když neobměkčí tvoje srdce ani to!

I Leandros, jenž Héru miloval, tak kdys
byl v moři nalezen již mrtev, nešťastník,
když vítr, běda, zhasil světlo na věži!

Je město Séstos svědkem a též Abýdos.

Sic Leandros v tom moři našel tehdy hrob,
však sdílela ho s ním i dívka milená,
jež vrhla se z té věže za ním do vody.

Tak ty, jež Erós spojil poutem vzájemným,
též oba do stejného hrobu přivedl.

To nešťastný byl sice konec života,

leč šťastný, jestliže se jinak hodnotí:

hrob jeden skryl dvě těla, duši jednu však,

též jedno srdce, jednu mysl oddanou.

Ach vítr, který rázem zhasil světla dvě:

jak zhasl kahan, zhasla láska zároveň.

Dvě hvězdy utopil ten vítr neblahý:

i Leandra i Héru v mořských hlubinách.

Ta krutá vzpomínka mi vniká do srdce,
mně plamen touhy také rozpaluje hrud'

Tak tedy onen zhynul. Já však ubohý
s tmou nezápasím ani mořem nepluji:
má nejdražší mi hrozí nebezpečenstvím,
že vášeň vzbouřená jak moře zhubí mě,
když dříve ty mi vlídnou ruku nepodáš.

Jen uvaž, co se stalo: mou lásku v myslí měj,
vždyť dobře víš, že z lásky bolest rodí se!

Jen otevři mi branku svého srdíčka
a utiš vlnobití hrozně touhy mé,
mě zmítaného bouří přijmi konečně
v svou vlídnou náruč jako v přístav poklidný.

[Též mnoho vzpomínej i lásek dávných dob.]
Vždyť dobře znáš, jak onen Kyklóps pověstný
plál pro Galateiu kdys láskou šílenou
a jak tu vzdornou nymfů lákal k sobě: ta
však k zarostlému obru odpor chovala
a unikala lásce. (Ze soucitu však
jen malé plody jablek po něm házela.)

Ten přesto nymfě hory doly sliboval
a v touze po ní řekl, že si opálí
les chlupů na rukou, i nohou, na břiše,
že štětin houštinu si zcela sežehne,
i samo srdce, kdyby možné bylo to,
a kdyby si to přála dívka milená:

ba světlo jediné, jež vprostřed čela měl,
to šířé, kruhovitě oko veliké —
tak propad vášni své. I prosil Kyklóps dál
tu nymfu Galateiu, aby do sluje
s ním vešla, kde prý chová mladé srnečky
i hravá telátka, též ovce, kozičky

a mnoho lesních psů, co hubí vlky, též
jí říkal, že prý sladkou révu pěstuje,
krom toho v zimě v létě tvaroh lisuje,
že dojačky má mlékem přetékájící
a rojů včel že více má než šedesát,
že poháry má umělecky hloubené
a bezpočet že z horských koz má kožešin.

Tak Galateiu Kyklóps vábil, přitom jí
i sladkou píseň zpíval, krásnou písťalu

si ke rtům přikládal a hleděl na moře.
As takto vábil ji a žádal, aby šla
s ním do sluje jak domů, aby životu
již v moři dala výhost, žila v jeskyni.

Ty nejvíš však souhlas, slovo neřekneš
a se mnou laškujícím nechceš laškovat.

Ty nasměješ se sladce, po mně neházíš
ni jablkem, jak dříve nymfa činila.

A že ses trochu usmála, to pokládáš

ty pro mne za dar velký, třebaže jsem já
ti vyslovil už tolik, tolik lichotek!

Já přijímám však vděčně, Drosillo, ten dar!

Vždyť nuzný havran, jak to říká přísloví,
když nouze tísní ho, tu hledá ubožák
i na mršinách v poli jakous potravu.

Vstup do přebytku toho, kdo tě získat chce,
a poznáš, oč je Kallidémos bohatší
v svém životě než onen Kyklóps proslulý.
Můj otec v tomto kraji nejpřednější je,
a Kallidémos není zjevem ošklivý,

je mezi boháči a šlechtou jediný.
S ním sňatek nebude tě mrzet, Drosillo,
ač mezi ženami jsi nejpůvabnější.
Chceš, abych oznámil to Xenokratovi?
Ten zasnoubení naše skvěle oslaví!

Proč usmíváš se, tiše k zemi díváš se,
ty dobrá ženo, krásná, v šatě úpravném?
Ach, pomoz naklonit mi dívku bezcittnou,
pak velkou odměnu ti Kallidémos dá.“

Syn Xenokratův takto zkoušel dívčinu.

Vtom žadonivá slova Kallidémova

jen krátce přeruší ta stařena a dí:

„Ach, jestli dívčín zrak jen slepě nebloudí,
pak, Kallidéme Xenokratův, nad tebe
tu v světě krásnějšího muže nespátí.“

Tu onen se zas přímo k dívce obrátil:

„Když vidím tě, mám radost vskutku bezmeznou,
když tvář svou zakryješ, mám nevýslovný bol.
Ty sama víc máš krásy než luh rozkvetlý,
kol ní však zřejmě stavíš hradbu ze všech stran.

I teď bych, dívko, chtěl se k tobě přimknout, jak se těsně vinná réva vine ke stromu.
Nuž otevři mi dvířka u své zahrádky a dovol mi v ní jíst a v ní se nasytit.

Kdo z tvorů pozemských to byl, jenž vyzná se i v umu kovářském, jenž ohněm rozpálil pec novou kovářskou a potom kleštěmi stisk srdce železné a měchem ovanul, je na řeřavé uhlí položil a pak ho smočil ve vodě, čímž tvrdost dodal mu? Jak zručné ruce měl, však pro mne neblahé! Ach, vytvořil zlé dílo, hodné prokletí! Ó pravice, jež strasti způsobila mi, když hruď i srdce tvé tak proměnila v kov! Byl odvážný ten muž, jak druhý Kyklóps as, byl silný, nevlídný, měl oči krvavé, vše žral a jediný tě překul v železo, však k velké bolesti mne přenešťastného!

Kdo může předvést živého jak mrtvého?
Kdo může přimět toho k písni radostné,

kdo vypil pohár jedu? Na mrtvého hled', jenž ale žije. Nač bych dále nařikal?
Ty zhrdáš mnou, jenž tebe tolik miluje!
Ach tvrdé srdce tvé, ba tvrdší nad skálu!

Ten Erós, Erós bédný s dechem ohnivým, jenž pálí mě jak uhlí! Trpké střely tvé mě spalují, ach žel! Máš oheň v šípu svém? Ať máš! Co zmůžeš, Eróte? Dí přísloví, že »na dva nestačí ba ani Herkulés!
A proti Charitkám, jichž moc je veliká, co ty bys mohl dělat, hošík maličký?
Ač létáš sem a tam, tys přec byl polapen, jak otrok naříkáš, leč trváš na místě.
I kdybys polétával všude po světě, kde krása je, tam konáš službu otrockou: tři Charitky ti stále napínají luk a jako svého sluhu ozbrojují tě.
Ač křídla máš, jsi jejich věrný služebník, i kdybys utíkal, ty uvidíš tě stát.
Byť sladký úsměv měls, jsi krutý, Eróte!
Už zřím tě pouta kout, jimž nelze uniknout.

Jsi šlepený, ač zdá se, že chceš laškovat.
Máš ruce ochotné vždy k úderu a jsi
v tom směru bez citu. Vždyť ani matku svou
jsi neušetril zlého účinku svých střel.
Když viděl rolník Niobu, jak pláče, řek:
»Už hle, i z mramoru tu vytéká proud slzi«

Tys, dívko, živý kámen: já tak naříkám,
ty přesto se mnou nemáš špetku soucitu.
Ty za cíl vyhlédla sis *me* pro střely své,
ty nejkrásnější z dívek, které bydlí zde.
A kdyby konal se soud krásy, Kypřanka
by nedostala první cenu tentokrát,
i kdyby jako soudce Paris seděl tam,
muž s vlasy plavými a láskou planoucí.
Ty něžně líbáš, vlasy plné prstýnků,
ten soulad údů — všechno něžné na tobě,
jen mysl neoblomná, srdce kamenné!
Já mezi rozumem a láskou mučím se:
kdo tantalovskou řízeň dál by mohl snést?
I Dia viním — co je láska, neví snad,

když nesestoupil k dívce, která na světě
je krásnější než Léda, nežli Danaé,
než Európa a nežli Gánymédés byl.

I kdyby se ti časem vrásky tvořily,
já spíš bych viděl v nich peť mládí líbezny,
tvůj podzim bude hezčí (jak to vyjádřit?)
než jaro u jiné, tvá zima krásnější
než letní doba plodů s mírným počasím.
Jen odlož, prosím, oděv, svleč se do naha,
a nahé údy spojme s údy nahými
(vždyť jemné roucho tvé — i to mi připadá
jak babylónská věž) — kéž splní se mi to!¹⁶

To řek a mřil domů. Avšak stařenku,
tu průvodkyni, prosil, dával znamení,
ať dívku přiměje s ním vejít do domu.
Ta vzala dívku za ruku a domů šla,
vždyť sama noc už vybízela k návratu.

Však Chariklés, host v domě Xenokratově,
když blížilo se ráno, klnul vlašťovkám:

VII

„Už celou noc tu nespím! Byť i Jitřenka
mi chtěla dopřát spánku, aspoň na chvilku,
ty spát mě nenechají věčným štěbotem.
Ach přestaň, z bídných ptáků plémě nejhorší!
Já přece Filoméle jazyk neodňal,
já nemusel se bát, že něco prozradí.
Nuž leťte do míst drsných, smutných, do samoty,
tam plačte nad osudem svého Itya,
ať já si trochu zdřímnu — a pak ve spánku
ať sen mi přijde a mě milujícího
ať vloží do náruče dívky milené.“

Už stárneš, Títhóne! Vždyť Jitřenku, svou choť,
tak milou, předčasně jsi z lůžka vypudil!“
Vtom Chariklés už zase začal usínat,
když Bakchos, krásný jinoch, stanul u něho
a sdílel mu, že dívka mešká v osadě,
je v domě Maryllidy, hodné stařeny,
a vybíd ho, ať spěchá hledat Drosillu.

Už bylo ráno, den se rodil růžový,
už slunce lilo všude nejjasnější zář,
ta skvělá hvězda, ze všech největší, když se
již z proudů Ókeanu vzneslo na nebe,
(jak verše učené ho líčí s oblibou),
a z výšin nebes mírným teplem laskalo
hor vrcholky i dole stinná úpatí,
kde v zeleni vše kypí, kde je radost žít.